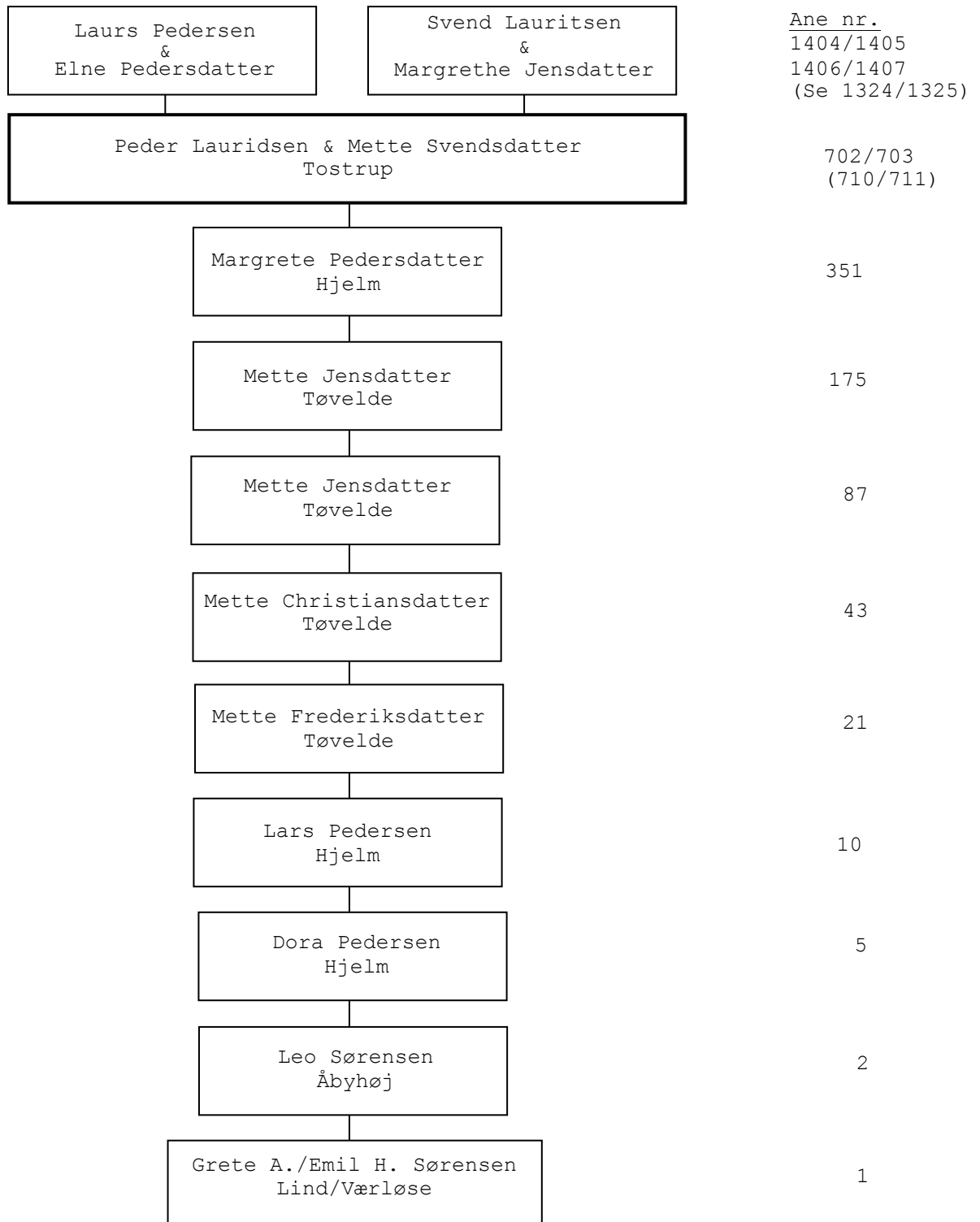

<u>Indholdsfortegnelse</u>	<u>Side</u>
Kort overblik	2
Tidsbillede	3
Peder Lauridsen og Mette Svendsdatter	4
Oversigt over kildemateriale	6
Kildemateriale	8

PEDER LAURIDSEN & METTE SVENDSDATTER

Peder Lauridsen er født i Tåstrup ca. 1667 som søn af gårdmand Laurs Pedersen og Elne Pedersdatter.

Mette Svendsdatter er født i Keldbylille omkring 1670 som datter af gårdmand Svend Lauritsen og Margrethe Jensdatter.

Peder Lauridsen og Mette Svendsdatter bliver gift i 1693. De bosætter sig i Tåstrup. Her får de 5 børn i tidsrummet 1693 til 1706.

Peder Lauridsen dør i Tåstrup i 1708, Mette Svendsdatter samme sted i 1739.

Tidsbillede

Peder Lauridsen og Mette Svendsdatter og de øvrige danskere benyttede indtil 1700 den Julianske kalender.

Fra starten af år 1700 måtte de i gang med at benytte og vænne sig til en ny tidsregning, nemlig den Gregorianske.

For at kompensere for de unøjagtigheder i årets længde, som den gamle havde forårsaget, blev den første februar måned kun på 18 dage.

De bønder, der kunne læse - og læste - Frederik IV's almanak for år 1700, kunne selv sætte sig ind i den nye kalender. De øvrige er formentlig blevet orienteret om den af stedets nærmeste øvrighed, sognets præst.

For det daglige arbejde har den nye kalender nok ikke haft den store betydning.

For bonden startede foråret med pløjning, såning af vårbyggen og oprensning af grøfter.

Sommeren blev brugt til høsætning samt skæring og stakning af tørv.

I høsttiden blev kornet skåret med segl, bundet i neg og sat i stak, indtil det var tørt nok til at blive ageret eller båret hjem til gården.

I efterårets løb skulle der ages mæg ud på de agre, der trængte mest, pløjes og harves. Derefter skulle vinterrugen sås.

I vinterens løb skulle kornet tærskes, redskaberne gås efter, tækkerør skæres når isen kunne bære, tømmer hugges, m.m.

Ind imellem alle disse gøremål var der helligdagene, de hædvundne fester samt landsby- og familiegilderne.

Kilde: Gyldendal og Politikens Danmarkshistorie 1700-1800.

Peder Lauridsen og Mette Svendsdatter

Peder Lauridsen er vokset op hos sine forældre i Tåstrup sammen med 4 søskende.

Mette Svendsdatter er vokset op hos sine forældre i Keldbylille sammen med 6 søskende, heriblandt Hans Svendsen, ane nr. 662.

Peder og Mette bliver gift i 1693, han ca. 26 år og hun ca. 23 år gammel, i Kekdbby kirke:

De bosætter sig i Tåstrup, hvor Peder i 1690 har overtaget gård nr. 1, af hartkorn lidt over 4 tønder, efter sin far.

Her får de følgende børn:

1. 1693, 31.dec. - Kirsten Pedersdatter, begr. 1694, 25.feb.
2. 1695, 6.jan. - **Kirsten Pedersdatter**
3. 1697, 3.mar. - Johanne Pedersdatter
4. 1700, 5.maj - Laurits Pedersen, begr. 1710, 2.apr.
5. 1706, 27.dec. - **Margrete Pedersdatter.**

I 1697 er Peder medunderskriver på en klage i 22 punkter vedrørende Hestgardens overgreb, som gårdmændene i Keldbylille og Tåstrup får udfærdiget.

I 1708 får Peder udbetalt en erstatning for de begåede overgreb på lidt over 4 Rigsdaler, hvoraf de 3 bliver afskrevet på hans gæld til kongen.

Peder Lauridsen dør kort tid efter, 41 år gammel, efter lang tids sygdom og sygeleje.

De 3 døtre arver hver ca. 14 Rigsdaler efter deres far.

Mads Nielsen og Mette Svendsdatter

Mette Svendsdatter gifter sig igen året efter, ca. 39 år gammel, med forhenværende soldat under det mønske kompagni Mads Nielsen.

Mads overtager fæstet på gården.

Mads og Mette får følgende børn:

6. 1710, 10.jun. - Peder Madsen, død 1710, 2.apr.

7. 1714, 7.jan. - Karen Madsdatter

8. 1720, 21.jan. - Dødfødt pige.

Mette's datter Kirsten Pedersdatter (ane nr. 355) gifter sig i 1713 med Jens Christensen (ane nr. 354). De bosætter sig i Tjørnemark.

Mette's datter Johanne Pedersdatter gifter sig i 1718 med Christen Hansen fra Budsemarke, enkemand efter Christian Jeppesen (ane nr. 748)'s afdøde datter Boel Cathrina.

De får følgende børn i Budsemarke:

Hans -, (dødfødt barn) - og Boel Cathrina Christensen/ Christensdatter.

Christen Hansen dør i 1722.

Johanne Pedersdatter gifter sig derefter med Niels Nielsen Lind.

De får følgende børn:

Mette - og Margrete Nielsdatter.

Mette's datter Margrete Pedersdatter (ane nr. 351) gifter sig i 1728 med Jens Nielsen Knegt (ane nr. 350) fra Hjelm.

Mads Nielsen dør i 1736.

Mette Svendsdatter dør i 1739, ca. 69 år gammel.

Oversigt over kildemateriale

1. Kirkebøger for Keldby sogn	1685 -
2. Kirkebøger for Stege sogn (dåb 1666-1677 og 1713-1734 samt vielser 1719-1731 mangler)	1661 -
3. Møns amtsregnskaber	1661 - 1796
4. Justitsprotokoller for Mønbo herred	1685 -
5. Rentekammer I, vejl. arkivregistraturer	1691 - 1697
6. Kirkebøger for Magleby sogn	1645 -

I det følgende refererer tallene i ( ) til ovennævnte kildemateriale-numre.

Kildemateriale

(1) Kirkebøger for Keldby sogn:

1693, 12.mar. trol. Peder Lauridsen aff Tostrup og Mette Svendsdatter:

2. dne. invocavit Peder gæmmer aff Tostrup og Mette Svendsdatter.
3. dne. Reminiscere Peder Lauridsen aff Tostrup og Mette Svendsdatter i Tostrup.

1693, 31.dec. døbt Peder Larsens datter i Tostrup Kirsten.

Elne (Peders mor) Niels Andersens i Pollerup bar.

Faddere: Liffg. Jørgen Lefas (fra von Plessens hestgarde), Jens Michelsen, Cort Jepsen, Kirsten Oluff Nielsens, og Margrete - Hans Christensens dtr., alle udi Tostrup:

3. dne. invocavit Peder gæmmer aff Tostrup og Mette Svendsdatter i Tostrup.
3. dne. Reminiscere Peder Lauridsen aff Tostrup og Mette Svendsdatter i Tostrup.
Faddere: Liffg. Jørgen Lefas, Jens Michelsen, Cort Jepsen, Kirsten Oluff Nielsens, og Margrete - Hans Christensens dtr., alle udi Tostrup.

Begravet 25.feb.1694 - spæd.

1695, 6.jan. døbt Peder Larsens datter i Tostrup Kirsten.

Karen Jørgen Lefasis' hustru bar'.

Faddere: Liffg. Andreas Kruse, Christen Hansen og Laurids Svendsen, Olluff Wævers hustru og Margrete Hansdtr, alle sammesteds:

3. dne. invocavit Peder gæmmer aff Tostrup og Mette Svendsdatter i Tostrup.
3. dne. Reminiscere Peder Lauridsen aff Tostrup og Mette Svendsdatter i Tostrup.
Faddere: Liffg. Andreas Kruse, Christen Hansen og Laurids Svendsen, Olluff Wævers hustru og Margrete Hansdtr, alle sammesteds.

(2) Kirkebøger for Stege sogn:

1695, 9.jun. døbt Niels Laursens søn i Tøvelde - Peder.

Mette Peder Larsens i Tostrup bar.

Faddere: Peder Larsen i Tostrup, Jørgen Larsens hustru i Tøvelde.

(1) Kirkebøger for Keldby sogn:

1696, 21.maj døbt Mette sal. Niels Lauridsen i Tostrup's dtr. Boel.

Faddere: Olluff Wæver i Tostrup, Peder Lauridsen ib., - .

(1) Kirkebøger for Keldby sogn:

1697, 3.mar. døbt Peder Larsens datter i Tostrup Johanne.

Elne Niels Andersen i Pollerup bar.

Faddere: Olluff Wæver i Tostrup, Olluff Munch i Siømarke, Rasmus Hansen i Tostrup, Anne Cort Jepsens og Kirsten Olluffs ib.:

6. den 3. Martij d. 1697. Peder Lauridsens datter i Tostrup, døbt Johanne, søster af Elne Niels Andersen i Pollerup. Faddere: Olluff Wæver i Tostrup, Olluff Munch i Siømarke, Rasmus Hansen i Tostrup, Anne Cort Jepsens, og Kirsten Olluff i Tostrup. Gæster: Niels Niels Poppelsteds Catharina i Keldbylille, søster af Catharina Poppelsteds.

(5) Rentekammer I, vejl. arkivregistraturer:

XII. 472.9.

1697. Almindelig eller generel klage og besværing fra hver sogn eller treding på Møn.

1 bd.

No.9, folio 255-256, af Mads Larsens Treding.

Klage med 22 punkter.

Dateret: Svensmarke, 15.maj 1697.

Blandt underskrivere: Anders Andersen Nordboe,
Kort Jepsen,
Jørgen Christensen af Kielbylille,
Peder Larsen af Tostrup.

(1) Kirkebøger for Keldby sogn:

1699, 19.feb. døbt Christopher Hemingsens dtr. i Tostrup - Karen.

Faddere: Hans Lauridsen i Svensmarke, Peder Lauridsens hustru og Svend Jensens hustru i Tostrup.

1700, 5.maj døbt Peder Larsens søn i Tostrup Laurits.

Thørre Olluf Munchs bar.

Faddere: Hans Lauridsen ib., Niels Andersen i Pollerup, Rasmus Hansen i Tostrup, Svend Jensens hustru og Mads Hemmingsens hustru ib.:

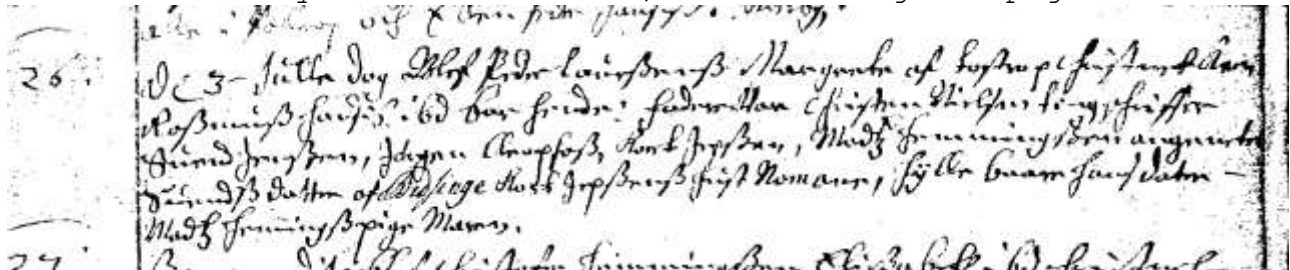
7. den 19. febr. d. 1699. Peder Lauridsens datter i Tostrup, døbt Karen, søster af Hans Lauridsen i Svensmarke. Faddere: Hans Lauridsen i Svensmarke, Peder Lauridsens hustru i Tostrup, Svend Jensens hustru i Tostrup, Thørre Olluf Munchs bar. Gæster: Niels Andersen i Pollerup, Rasmus Hansen i Tostrup, Svend Jensens hustru i Tostrup, Mads Hemmingsens hustru i Tostrup.

(1) Kirkebøger for Keldby sogn:

1706, 27.dec. døbt Peder Larsens datter i Tostrup Margrete.

Ane Rasmus Hansens ib. bar.

Faddere: Christen Nielsen tingskriver, Svend Jensen, Cort Jepsen, Mads Hemmingsen, Angenete Svendsdtr. af Bidsinge, Cort Jepsens hustru nomine Hylleborre Hansdtr., Mads Hemmingsens pige Maren:

(4) Justitsprotokoller for Mønbo herred:

Udbetaling af erstatninger efter von Plessen 1708-1709.

Tostrup, gaard nr.1.

Hartkorn: 4 td. 4 skp.

Lars Pedersen ved gaard i 5 aar, erstatning 3 rd. 1 mk. 3 6/12 sk.

Peder Larsen ved gaard i 7 aar (1690-1697), erstatning 4 rd. 2 mk. 14 6/12 sk.

Peder Larsen var syg, han stod i restands til Hs. Maj., som disse penge blev afskreven paa, bekom tilovers 1 rd. 2 mk. 4 sk.

Lars Pedersen og hustru, de ere begge døde, efterlod sig børn, nemlig:

Niels Larsen i Keldbymagle, Peder Larsen i Tostrup, Hans Larsen i Pollerup, og Anne Hemmings i Stubberup, som arver efter forældrene.

- - Peder Larsens broderlod iligemaade afskreven paa hans restands i Tostrup ved nr.1.

Pollerup, gaard nr.4.

Hartkorn: 4 td.

Niels Andersen ved gaard i 12 aar, erstatning 6 rd. 5 mk.

Niels Andersen er død, han efterlod sig ingen lifsarving, men en søster Ellen, som har til ægte Rasmus Nielsen i Busene, hun tager det halve, hvilket Hans Larsen, boemand i Pollerup, ved dette nr. 4 paa hendes vegne imodtog.

Det andet halve skiftes imellem hans tvende hustruers børn, som han i gardens tid havde og er:

Karen Nielsdtr., som har til ægte Hans Henrichsen ib.,

Hans Larsen ibm.,

Niels Larsen i Keldbymagle,

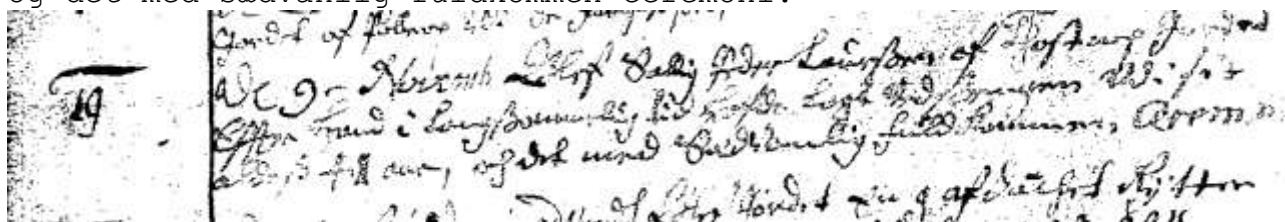
Peder Larsen i Tostrup,

Anne Hemming Larsens i Stubberup.

- - Peder Larsen iligemaade i restands til Hs. Majestæt udi Tostrup ved nr. 1, som blev afskreven.

(1) Kirkebøger for Keldby sogn:

1708, 9.nov. blev salig Peder Laursen af Tostrup jordet efter hand i langsommelig tiid hafde lagt ved sengen, udi sit alders 41.aar, og det med sædvanlig fuldkommen ceremoni:

(3) Møns amtsregnskaber:

1709, 2.maj holdt skifte efter Peder Laursen i Tostrup.

Børnene tilfaldt:

Kirsten - 14- rd. 1 mk.9 sk.,

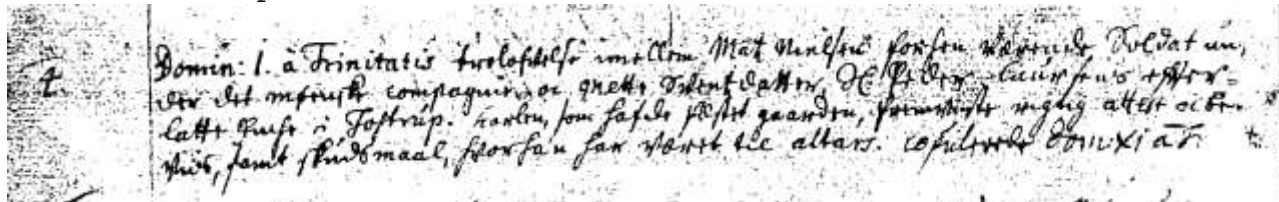
Johanne - 14- - 1 - 9 - ,

Margrethe - 14- - 1 - 9 - .

Arven er hos stiftfaderen Mads Nielsen bestaaende under tilsyn af børnenes formynder.

(1) Kirkebøger for Keldby sogn:

1709, 2.jun. trol. Mats Nielsen, forhen værende soldat under det mønske compagni og Mette Svendsdr., Peder Laursens efterladte enke i Tostrup.

1710, 2.apr. begravet Mats Nielsens stiftsøn Laurids i Tostrup - 10 aar.

1710, 10.jun. Matz Nielsens barn i Tostrup christnet og kaldet Peder. Karen Niels Knægtes af Hielm bar ham.

Faddere var: Peder Nielsen Knægt, og Laurids Nielsen Knægt, Rasmus Hansen i Tostrup, Kirsten Pedersdatter i Pollerup, Ane Christoffersen i Tostrup, Ellen Andersens i Sømarke.

1714, 7.jan. døbt Mads Nielsens datter i Tostrup Karen.

Jens Christensens hustru i Tiørnemark bar.

Faddere: Niels Knægt af Hielm, Christopher Hemmingsen af Tostrup, Hans Svendsens hustru i Keldbylille, Peder Larsens hustru i Tostrup.

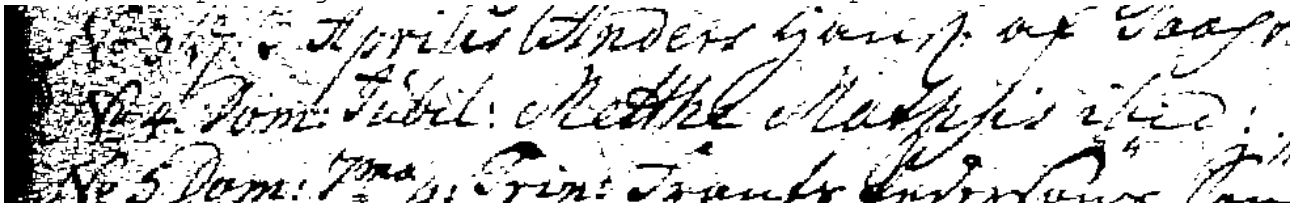
1720, 21.jan. Mads Nielsen i Tostrup en dødfødt pige.

1735, 9.jan. begravet Mads Nielsens pige i Tostrup.

(1) Kirkebøger for Keldby sogn:

1736, 11.maj begravet Mads Nielsen af Tostrup.

1739, 19.apr. begravet Metthe Maths i Tostrup:

The image shows a scan of a handwritten church record. The text is written in a cursive script and is somewhat faded. It appears to be a record of a burial. The first line reads "No 5. April 1739 begravet Metthe Maths i Tostrup". The second line reads "No 4. Dom. 1739 begravet Metthe Maths i Tostrup". The third line reads "No 5. Dom. 1739 begravet Metthe Maths i Tostrup".

(1) Kirkebøger for Keldby sogn, kirkebogsuddrag vedrørende:

Mads Nielsen og Mette Svendsdatter:

1709 trolovet Mads Nielsen og Mette Svendsdatter:

Domin: 1. à Trinitatis trolovelse imellem Mads Nielsen søn søn Svends Svendsdatter un,
 og Mette Svendsdatter, søn Svends Svendsdatter, af Keldby sogn, som er
 lutt og hustru i Tostrop. som for sig selv og for sine forældre og for
 sig selv, samt for sine forældre, for sig selv og for sine forældre, for sig selv
 og for sine forældre, for sig selv og for sine forældre, for sig selv og for sine forældre.

1710 døbt Peder:

Den 10 Junij 1710 blev døbt Peder søn af Mads Nielsen og Mette Svendsdatter
 af Keldby sogn, som er lutt og hustru i Tostrop. som for sig selv og for sine
 forældre og for sine forældre, for sig selv og for sine forældre, for sig selv og for sine forældre.

1714 døbt Karen:

In Nomine Jesu 1714.
 Den 10 Junij 1714 blev døbt Karen søn af Mads Nielsen og Mette Svendsdatter
 af Keldby sogn, som er lutt og hustru i Tostrop. som for sig selv og for sine
 forældre og for sine forældre, for sig selv og for sine forældre, for sig selv og for sine forældre.

1720 døbt/begravet datter:

Den 4 Junij 1720 blev døbt datter søn af Mads Nielsen og Mette Svendsdatter
 af Keldby sogn, som er lutt og hustru i Tostrop. som for sig selv og for sine
 forældre og for sine forældre, for sig selv og for sine forældre, for sig selv og for sine forældre.

1736 begravet Mads Nielsen:

Den 26 Apr. 1736 blev begravet Mads Nielsen søn af Mads Nielsen og Mette Svendsdatter
 af Keldby sogn, som er lutt og hustru i Tostrop. som for sig selv og for sine
 forældre og for sine forældre, for sig selv og for sine forældre, for sig selv og for sine forældre.

1739 begravet Metthe Mathis:

Den 1 Junij 1739 blev begravet Metthe Mathis søn af Mads Nielsen og Mette Svendsdatter
 af Keldby sogn, som er lutt og hustru i Tostrop. som for sig selv og for sine
 forældre og for sine forældre, for sig selv og for sine forældre, for sig selv og for sine forældre.

Kirkebogsuddrag vedrørende:

Christen Hansen og Johanne Pedersdatter

(1) Kirkebøger for Keldby sogn:

1718 troløvet Christen Hansen og Johanne Pedersdatter:

Dom: Esto mihi fidei et sponsu Gaufre af Biskemarche og
 Sofamun Peders Datters af Cøstrup med fuaudne tvolovne
 og at intet forbyr sig til forsværing caberred Uudretning
 Copulere for 3 h. Pæcc.
 R.H.S. H
 adu ellai Taben Hendrick Jensen Børger og Karen

(6) Kirkebøger for Magleby sogn:

1719 døbt Hans:

Dom: 5 post Trinit: Gnistun Gaufre Con
 fra Biskemarche - Hans
 Gaufre Gnistunson Con Gnistun i Tierning bær
 Bærnat, Gaufre Gaufre Gaufre Gaufre i Follanoy,
 Gaufre Gaufre Gaufre og Gaufre Gaufre i Gaufre
 Gaufre Gaufre Gaufre i Gaufre Gaufre Gaufre
 Gaufre Gaufre og Gaufre Gaufre Gaufre Gaufre
 i Biskemarche, Gaufre Gaufre Gaufre Gaufre
 Gaufre Gaufre - Dom: 9 post Trinit: introduet.

1721 begravet dødfødt barn:

fra Gaufre
 Festo Ascensionis Christi Gnistun
 Gaufre Gaufre dødfødt og ny kuldbaadent barn
 fra Biskemarche.
 Modern indført ind.
 Gaufre Dom: 4 post Trinit.

Christen Hansen og Johanne Pedersdatter fortsat

1722 døbt Bodel Catrina:

Søndagen d: 29 Maj, Christen Hansens døbtne
 fra Bützmarck **Bodel Catrina**
 Christiana Catrina Rabmit, Børst: Mandrup har bairnd
 Sadrup, Jørgen Jørgen: Børst, Jørgen Hansens, Børst
 Hinckens, Linnik Hinckens, Margareta Jørgen Hansens
 Marren Hans Mortensens alle: Bützmarck, Børst
 Lovina Hans Hinckens: Mandrup.
 Dom: 4 post Trinit: introd.

1722 begravet Christen Hansen:

Dom: 4. Børst jordet Christen Hansens af Bütz
 med ceremonie, naar = 53 Aar ringene Guld
 og Børst Trinit. Hans Mortensens Liden datter

(6) Kirkebøger for Magleby sogn, kirkebogsuddrag vedrørende:

Niels Nielsen Lind og Johanne Pedersdatter

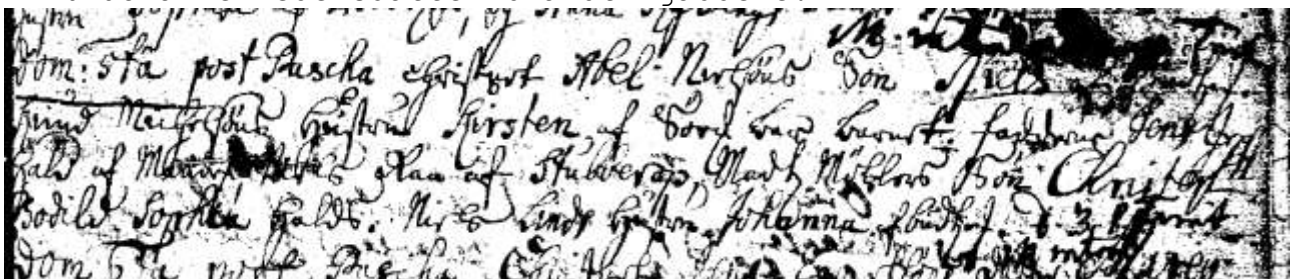
1722 troløvet Niels Nielsen Lind og Johanne Pedersdatter:

1724 døbt Mette:

1726 Johanne Pedersdatter blandt fgaddere:

Niels Nielsen Lind og Johanne Pedersdatter

1727 døbt Margarete:

p. 38.
gave
 D. 12 Nov: døbt Niels Linds datter = Margarete = of Bützow. Tognesfrøsteds datter Birgitte Kristine boes barnd. faddere, Hans Nielsen og Rasmus Seje af Mandem, sønnen Niels von mads og Gommings Epistamfrøsteds Anna of Bützow marchen Gommings Pedersens søster Margarete of Mandem marche - - - - - 3de Søndag N. m. t. v.